

ISSN: 3060-4613

MAKTABGACHA
VA MAKTAB
TA'LIMI VAZIRLIGI

O'zbekiston
Milliy Pedagogika
Universiteti

№3(1)
2026

- 13.00.00 Pedagogika fanlari
- 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
- 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
- 13.00.03 Maxsus pedagogika
- 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
- 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
- 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
- 13.00.07 Ta'limda menejment
- 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
- 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
- 07.00.00 Tarix fanlari
- 19.00.00 Psixologiya fanlari
- 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
- 02.00.00 Kimyo fanlari
- 03.00.00 Biologiya fanlari
- 09.00.00 Falsafa fanlari
- 10.00.00 Filologiya fanlari
- 11.00.00 Geografiya fanlari

M AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Pedagogika, psixologiya fanlariga ixtisoslashgan ilmiy jurnal

MAKTABGACHA VA MAKTAB TA'LIMI

*Elektron nashr. 458 sahifa,
2-mart, 2026-yil.*

BOSH MUHARRIR:

Karimova E'zoza Gapirjanovna – O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vaziri

BOSH MUHARRIR O'RINBOSARI:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Pedagogika fanlari doktori, professor

TAHRIRIYAT KENGASHI A'ZOLARI

Ibragimov X.I. – pedagogika fanlari doktori, akademik
Shoumarov G'.B. – psixologiya fanlari doktori, akademik
Qirg'izboyev A.K. – Tarix fanlari doktori, professor
Jamoldinova O.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Sharipov Sh.S. – pedagogika fanlari doktori, professor
Shermuhhammadov B.Sh. – pedagogika fanlari doktori, professor
Ma'murov B.B. – pedagogika fanlari doktori, professor
Madraximova F.R. – pedagogika fanlari doktori, professor
Kalonov M.B. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Nabiyev D.X. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Qo'ldoshev Q. M. – iqtisodiyot fanlari doktori, professor
Ikramxanova F.I. – filologiya fanlari doktori, professor
Ismagilova F.S. – psixologiya fanlari doktori, professor (Rossiya)
Stoyuxina N.Yu. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Rossiya)
Magauova A.S. – pedagogika fanlari doktori, professor (Qozog'iston)
Rejep O'zyurek – psixologiya fanlari doktori, professor (Turkiya)
Wookyu Cha – Koreya milliy ta'lim universiteti rektori (Koreya)
Polonnikov A.A. – psixologiya fanlari nomzodi, dotsent (Belarus)
Mizayeva F. O. – Pedagogika fanlari doktori, dotsent
Baybayeva M.X. – pedagogika fanlari doktori, professor
Muxsiyeva A.T. – pedagogika fanlari doktori, professor
Aliyev B. – falsafa fanlari doktori, professor
Abdullayeva N. Sh. – Pedagogika fanlari doktori (DSc), professor
G'afurov D. O. – falsafa fanlari doktori (Phd)
Shomurodov R.T. – iqtisodiyot fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Mirzayeva F. O. – pedagogika fanlari doktori (DSc), dotsent
Jalilova S.X. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Bafayev M.M. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Usmonova D.I. – Samarqand iqtisodiyot va servis instituti dotsenti
Saifnazarov I. – falsafa fanlari doktori, professor
Nematov Sh.E. – pedagogika fanlari nomzodi (PhD)
Tillashayxova X.A. – psixologiya fanlari nomzodi (PhD), dotsent
Yuldasheva F.I. – pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Doniyorov S. M. – "Yangi O'zbekiston" va "Pravda Vostoka" gazetalari tahririyati DM bosh muharriri, O'zbekiston Respublikasida xizmat ko'rsatgan jurnalist, filologiya fanlari nomzodi (PhD)
Yuldasheva D.B. – filologiya fanlari bo'yicha falsafa (PhD) doktori, dotsent
Tangriyev A. T. – Toshkent davlat iqtisodiyot universiteti kafedra professori
Ashurov R. R. – psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD), dotsent
Panjiyev M. A. – Qashqadaryo viloyati Maktabgacha va maktab ta'limi boshqarmasi boshlig'ining birinchi o'rinbosari
Xudayberganov N. A. – Xorazm Ma'mun akademiyasi Tabiiy fanlar bo'limining katta ilmiy xodimi, biologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)
Vaxobov Anvar Abdusattor o'g'li – Pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori, dotsent

Muassis: "Tadbirkor va ishbilarmon" MChJ

Hamkorlarimiz: O'zbekiston Respublikasi Maktabgacha va maktab ta'limi vazirligi, O'zbekiston milliy pedagogika universiteti

EDITOR-IN-CHIEF:

Karimova E'zoza Gapirzhanovna – Minister of Perschool and School Education of the Republic of Uzbekistan

DEPUTY EDITOR-IN-CHIEF:

Ibragimova Gulsanam Ne'matovna – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

EDITORIAL BOARD MEMBERS:

Ibragimov X.I. – Doctor of Pedagogical Sciences, Academician

Shoumarov G'. B. – Doctor of Psychological Sciences, Academician

Qirg'izboyev A. K. – Doctor of Historical Sciences, Professor

Jamoldinova O.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Sharipov Sh.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Shermuhhammadov B.Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Ma'murov B.B. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Madraximova F.R. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Kalonov M.B. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Nabiyev D.X. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Koldoshev K. M. – Doctor of Economic Sciences, Professor

Ikramxanova F.I. – Doctor of Philological Sciences, Professor

Ismagilova F.S. – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Russia)

Stoyuxina N.Yu. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Russia)

Magauova A.S. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor (Kazakhstan)

Rejep O'zyurek – Doctor of Psychological Sciences, Professor (Turkey)

Wookyu Cha – President of the National University of Education, Korea (South Korea)

Polonnikov A.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor (Belarus)

Mizayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Baybayeva M.X. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Muxsiyeva A.T. – Doctor of Pedagogical Sciences, Professor

Aliyev B. – Doctor of philosophy, professor

Abdullayeva N. Sh. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Professor

Gafurov D. O. – Doctor of Philosophy (PhD)

Shomurodov R.T. – Candidate of Economic Sciences (PhD), Associate Professor

Mirzayeva F. O. – Doctor of Pedagogical Sciences (DSc), Associate Professor

Jalilova S.X. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Bafayev M.M. – Doctor of Philosophy in Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Usmonova D.I. – Associate Professor, Samarkand Institute of Economics and Service

Saifnazarov I. – Doctor of philosophy, professor

Nematov Sh.E. – Candidate of Pedagogical Sciences (PhD)

Tillashayxova X.A. – Candidate of Psychological Sciences (PhD), Associate Professor

Yuldasheva F.I. – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences (PhD), Associate Professor

Doniyorov S. M. – Editor-in-Chief of the Editorial Board of the newspapers "Yangi Uzbekiston" and "Pravda Vostoka", Honored Journalist of the Republic of Uzbekistan, Candidate of Philological Sciences (PhD)

Yuldasheva D.B. – Doctor of Philosophy (PhD) in Philological Sciences, Associate Professor

Tangriyev A.T. – is a professor of Tashkent State University of Economics

Ashurov R. R. – Doctor of Philosophy (PhD) in Psychology, Associate Professor

Panjiyev M. A. – First Deputy Head of the Department of Preschool and School Education of the Kashkadarya Region

Khudaiberganov N. A. – Senior Researcher of the Department of Natural Sciences of the Khorezm Mamun

Academy, Doctor of Philosophy (PhD) in Biological Sciences

Vakhobov Anvar Abdusattor oglu – Doctor of Philosophy in Pedagogical Sciences, Associate Professor

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy attestatsiya komissiyasining quyidagi qarorlariga asosan pedagogika va psixologiya fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD) hamda fan doktori (DSc) ilmiy darajasiga talabgorlarning dissertatsiyalaridagi asosiy ilmiy natijalarni chop etish uchun milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan:

Pedagogika fanlari bo'yicha: OAK Kengashi tavsiyasi (26.08.2024-y., №11-05-4381/01) asosida:

- Ekspert kengashi (29.10.2024-y., №10)
- Rayosat qarori (31.10.2024-y., №363/5)

Psixologiya fanlari bo'yicha: Toshkent davlat pedagogika universiteti murojaatiga asosan OAK tavsiyasi (24.04.2025-y., №11-05-2566/01):

- Ekspert kengashi (25.05.2025-y., №10)
- Rayosat qarori (08.05.2025-y., №370/5)

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali

26.09.2023-yildan

O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **№C-5669363** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.

Litsenziya raqami: **№136361**

MUNDARIJA

O'zbek oilalarida ona-bola munosabatlari va ularning oilaviy emotsional muhitni shakllantirishdagi ahamiyati.....	18
<i>Abdullayeva Dilbar Ubaydullayevna</i>	
O'quvchi yoshlarda sog'lom turmush tarzini shakllantirish – ijtimoiy-pedagogik muammo sifatida	22
<i>Mirzayeva Faroxat Odiljonovna</i>	
Raqamli muhit ta'sirida bolalar psixikasidagi transformatsiya jarayonlari.....	30
<i>Abdullayeva Sh. H.</i>	
Turli yosh davrlaridagi shaxslarda o'zini o'zi faollashtirish xususiyatlarining tafovutlanishi	33
<i>Qurbonboyev Azimbek Nazirboy o'g'li</i>	
Bolalarni maktab ta'limiga intellektual tayyorlash va vitagen tajribasini rivojlantirishga metodik yondashuvlar.....	37
<i>Abdullayeva Feruza Shavkatovna</i>	
Boshlang'ich sinflarda tabiiy fanlarni steam asosida o'qitishning interfaol metodlari	42
<i>Aliqarshiyeva Durdona Sharofiddin qizi</i>	
O'simliklar guruhlari mavzusini o'quvchilarga tushuntirishda interfaol metod va vositalardan foydalanishning samaradorligi.....	49
<i>Dehqonboyev Muhammad To'liqin o'g'li</i>	
Kichik maktab yoshidagi shaxsda ma'naviy-axloqiy qadriyatlarni rivojlantirishning pedagogik shartlari	55
<i>Jo'rayev Avazbek Umar o'g'li</i>	
Matematika o'qitish jarayonida o'quvchilarning mantiqiy kompetentligini shakllantirish	59
<i>Kalandarova Maxliyo Aslonovna</i>	
Raqamli ta'lim sharoitida bo'lajak o'qituvchilarni pedagogik madaniyatini rivojlantirishda raqamli ta'lim imkoniyatlaridan samarali foydalanish.....	63
<i>Kamalova Dilrom Olimjon qizi</i>	
Maktabgacha ta'limni rivojlantirish – kelajak avlod kamolotiga qaratilgan strategik islohot.....	68
<i>Kamolova Gavhar Akbarovna</i>	
Axloqiy qadriyatlar asosida milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi.....	71
<i>Kayumova Nargiza Mirziyatievna, Xo'jayeva Sharofat Olimjon qizi</i>	
Insult bilan xastalangan bemorlarda nutq buzilishlari korreksiyasiga yondashuvlar	74
<i>Maxkamova Laylo Majidovna</i>	
Milliy ta'lim tizimini yangilash va rivojlantirishning strategik modeli	77
<i>Mengliqulova Maftuna Abdullayevna</i>	
Yangi O'zbekistonda ijtimoiy-iqtisodiy barqarorlik va uning shaxs psixikasiga deterministik ta'siri	82
<i>Nishonova Oydinoy Mashrabjon qizi</i>	
Talabalarning mustaqil ta'lim faoliyatini tashkil etishda o'qituvchining fasilitatorlik roli	86
<i>Sariyeva E'tibor Matchanboyevna, Urazbayeva Sabohat Ortiqbayevna, Yuldasheva Gavxaroy O'rinboy qizi</i>	
Raqamli ta'lim platformalaridan foydalanishning bugungi holati: muammo va imkoniyatlari	90
<i>Suyarov Xurshid Baxriddinovich</i>	
Tarbiya darslarida boshlang'ich sinf o'quvchilarining kommunikativ kompetensiyasini shakllantirish metodikasi.....	95
<i>Toshpo'latova Guldona Tulqin qizi</i>	
Kreativ yondashuvni shakllantirishda o'qituvchining innovatsion faoliyatini shakllantirish metodikasi	98
<i>Usarova Marg'uba Nazar qizi</i>	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarida kommunikativ nutq malakasini rivojlantirishning metodologik asoslari.....	102
<i>Vaisova Yodgora Sardorbek qizi</i>	
Destruktiv oilalarda shaxslararo munosabat psixologiyasi	106
<i>Sharafutdinova Xadichaxon Gulyamutdinovna</i>	

Maktabgacha ta'lim tashkilotlari direktorlarining axborot kompetensiyasini rivojlantirishning pedagogik shart-sharoitlari	110
<i>Xalilayev Batirjon Taxirovich</i>	
O'quvchilarning individual ta'lim ehtiyojlarini aniqlash mezonlarining pedagogik va raqamli diagnostik asoslari	114
<i>Xalknazarova Aysuliw Maxsetbaevna</i>	
Klinik integratsiya asosida farmakologiya fanini o'qitish modelini ishlab chiqish	118
<i>Xasanboyeva Nafisaxon Abdullojonovna</i>	
Yurak glikozidlaridan zaharlanishni oldini olishni o'qitishning metodik-pedagogik asoslari	121
<i>Xoliqova Oyistaxon Yuldashevna</i>	
Oliy ta'lim tizimida raqamli transformatsiya sharoitida bo'lajak o'qituvchilarning universal va kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	125
<i>Xurramov Anvar Jumanazarovich</i>	
Studying the Role of Magic Numbers and Nucleon Shells in Nuclear Structure	129
<i>Yakubova Shoxidaxon Qodirovna, Dehqonova Ohista Qosimjonovna</i>	
Методика адаптивного физического воспитания молодежи с интеллектуальными нарушениями посредством специализированных гимнастических упражнений	133
<i>Аслонова Гуллола Акрам кизи</i>	
Понятие эмоционально-оценочной лексики	137
<i>Каримбаев Ниятбай Шарипович, Усенова Гульзира Женгисбай кызы</i>	
Изучение русского языка с использованием цифровых платформ: потребности, проблемы и решения	140
<i>Умарова Дильфуза Маматкуловна</i>	
Инклюзивное образование в Республике Узбекистан: сравнение с мировым опытом	144
<i>Пирманова Бахора Эшмухаммадовна</i>	
Inklyuziv ta'lim jarayonida empatiya va rahm-shafqatning pedagogik ahamiyati	148
<i>Olimova Sarvara Sobitxon qizi</i>	
Bo'lajak defektologlarni oila bilan ishlashga tayyorlashning nazariy asoslari	152
<i>M. B. Muxtorova</i>	
Maktabgacha yoshdagi eshitishida nuqsoni bor bolalarni talaffuzga o'rgatish metodlari	156
<i>Bo'ronova Suksoraxon Behzodjon qizi</i>	
The Role of Identity, Motivation, and Investment in Teaching English at School (Experimental Study)	160
<i>Shahobova Sitara Baxromovna</i>	
Bo'lajak tarbiyachilarda umummadaniy kompetentlikni rivojlantirish jarayonining zamonaviy ta'lim paradigmasiga mos pedagogik modeli	166
<i>Olimova Dilrabo Nurali qizi</i>	
Raqamli transformatsiya sharoitida tikuvchilik va dizayn ta'limida innovatsion pedagogik yondashuvlar asosida talabalar kasbiy kompetentligini rivojlantirish muammolari va istiqbollari	169
<i>Umarova Fotima Abduraximovna</i>	
Boshlang'ich sinf o'qituvchilarini zamonaviy darsliklardan samarali foydalanishga o'rgatishning interaktiv metodlari	172
<i>Kosimova Gullola Mullajonovna</i>	
Iqtisodiy ixtisoslik talabalari kasbiy kompetensiyalarini rivojlantirishning metodologik asoslarini takomillashtirish: rus tili fanini o'qitishda	176
<i>Nuraliyeva Maftuna G'ulomovna</i>	
Raqamli texnologiyalar asosida bo'lajak o'qituvchilarning metodik tayyorgarligini rivojlantirish bosqichlari	182
<i>Xidirova Nodira Abduganiyevna</i>	
Maktabgacha ta'limda ta'lim jarayonini samarali tashkil etishda pedagogning kompetensiyasi	185
<i>Eshmuratova Gauxar Maxsudovna</i>	
Frazeologik birliklar identifikatsiyasi	188
<i>Omadjon Azamov Burxonovich</i>	

O'smirlik davrida empatiya rivojlanishiga ijtimoiy tarmoqlar va virtual muloqotning ta'siri	192
Qodirova Zebuniso Malikovna	
Pedagogical Mechanisms for Enhancing the Competitiveness of Higher Education Services in the Context of Socio-Economic Globalization	197
Babayeva Lola Ibragimovna	
Integrativ yondashuv asosida talaba qizlarda jismoniy madaniyatni rivojlantirishning pedagogik tizimini takomillashtirishning dolzarbligi	202
M. X. To'xtamisheva	
Murakkab nuqsonli bolalarni umumta'lim maktablariga tayyorlash jarayonida logopedning kommunikativ malakasini shakllantirishning nazariy va amaliy asoslari.....	207
Abdubokiyeva Adiba Baxodir qizi	
Oliy ta'limda mustaqil ta'lim mazmunini kognitiv kompetensiyalarga yo'naltirib tashkil etish	211
Adashova Guljaxon Muxammadjonovna	
STEAM yondashuvi asosida tayyorlov guruh bolalarining bilish faoliyatini faollashtirishning samarali yo'llari	215
G. B. Maxmudova	
Bo'lajak oligofreno-pedagoglarning kompetentlik faoliyatini tashkil etishning psixologik-pedagogik shart-sharoitlari	219
Jumaboyev Nurillo Xayrullo o'g'li	
Sun'iy intellekt asosida ta'lim sifatini monitoring qilish mexanizmlarini takomillashtirish	223
Jumanazarova G. U.	
Maktabgacha tarbiya yoshidagi bolalarda duduqlanishni o'yin asosida bartaraf etish texnologiyalari	227
Jumanazarova Gullola Yoqubjanovna, Mamatqulova Sarbarxon Axmadjon qizi	
Axloqiy qadriyatlar asosida milliy ertaklardan foydalanish texnologiyasi.....	230
Kayumova Nargiza Mirziyatovna, Xo'jayeva Sharofat Olimjon qizi	
Sharq va G'arb mutafakkirlari merosida shaxs tarbiyasi masalalari	233
Mirabzalova Zaxro Shuhrat qizi	
Oliy ta'limda talabalarning o'z-o'zini personallashtirishini tashkil qilish	238
Shamsiddinova Adiba Muzaffar qizi	
Формирование интеллектуальных умений детей старшего дошкольного возраста в условиях цифровой образовательной среды	242
Скрыльников Юрий Степанович	
Динамика становления профессионально значимых личностных качеств будущих педагогов.....	246
Тиллашайхова Хосият Азаматовна	
Hamid Olimjon ijodining shakllanishidagi manbalar va ijodiy omillar.....	250
U. A. Jumanazarov	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilari moslashuvining psixologik yondashuvi	254
G. R. Ibragimova, Abdulkarimova Dilfuza	
Tarixiy obidalar asosida tasviriy san'at talabalari ijodiy kompetensiyalarini rivojlantirish metodikasi	258
Qurvanboyeva Diyora Muzaffar qizi	
Bo'lajak o'qituvchilarda sotsial intellekt va shaxslilik kamolotning o'zaro bog'liqligi	262
Avlayev Orif Umirovich	
AR texnologiyasi asosida kompyuter arxitekturasini o'qitishni takomillashtirishning pedagogik asoslari....	267
Saidkarimxonova Dilnozaxon Saidazizxon qizi	
Sun'iy intellektning ixtisoslashgan ta'lim muassasalari bitiruvchilarini tayyorlash sifatini oshirishdagi o'rni	273
Ubbiyev Alisher Tairovich	
Inklyuziv ta'lim bo'yicha respublikada olib borilayotgan faoliyat	277
Sattorova Mohira Aminqulovna	
Tasviriy faoliyat jarayonida maktabgacha tayyorlov guruh bolalarida emotsional intellektni shakllantirish .	281
Namzabayeva Lola Zakirovna, Malikova Umida Nurliboy qizi	
Sport maktablarida 12–14 yoshli gandbolchilarda to'pni ilish va uzatish texnikasini takomillashtirish metodikasini ishlab chiqish	285
Ismatullayeva Fotima Rustam qizi	

Методология изучения этнопсихологических аспектов понимания долга перед родителями: цели, задачи и гипотезы исследования	289
Эргашев П. С., Азимова Х. А.	
Uzluksiz ta'lim tizimida metakompetensiyalarni rivojlantirish strategiyalari va ularning tasnifi	292
Xurramov Anvar Jumanazarovich	
Fundirlash konsepsiyasi – kelajak pedagoglarining asosiy poydevori	296
G'oyimov Umar Eshmurodovich	
Pedagogik oliy ta'lim muassasalarida qo'llanilayotgan metodik ta'minotning hozirgi holati: tahliliy o'rganish	301
Xujamkulova Nafisa Ruzikulovna	
Pedagogik metod: intellekt xaritalar yordamida lazerlarning amaliyotda qo'llanilish sohalarini vizuallashtirish	307
Olimjonova Nigina Sobirjon qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkiloti guruhlarida rivojlanish markazlarini tashkil etish	312
G. R. Ibragimova, Normamatova Rayhona Alisher qizi	
Pedagogik o'yinlar va interaktiv faoliyatlarning ta'lim jarayonidagi o'rni	317
Qodirova Sevara Shuxratovna	
Shaxs psixikasi rivojlanishiga ta'sir etuvchi omillar	325
Boboyeva Maxsuda Ataxonovna, Rajapboyeva Ozoda Shuxrat qizi, Karimova Malohat O'rinboy qizi	
Jismoniy tarbiya darslarida innovatsion pedagogik texnologiyalardan foydalanishning sifat samaradorligi	329
Hasanova Dilnora Rustam qizi, Ehnazarov Jo'raqul	
Integratsion yondashuv asosida bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining kasbiy sifatlarini shakllantirishning metodik tizimi	333
Boynazarova Munajat	
O'yin faoliyati orqali kasbga yo'naltirish mexanizmlari	337
Allaberdiyeva Kumri Xamrayevna, Toshmurodova Marjona	
Модель методического сопровождения педагогов доо в развитии математической грамотности и логического мышления старших дошкольников на основе игровых технологий	340
Гаухар Джанпеисова	
Bo'lajak boshlang'ich sinf o'qituvchilarining baholash malakasini rivojlantirish muammolari va imkoniyatlari	347
Majidova Hilola Eshquvat qizi	
Формирование коммуникативной компетенции студентов на занятиях узбекского и иностранных языков: интегративный подход	351
Турланова Сауле Дадажановна	
Ta'lim jarayonida digital storytelling metodidan foydalanish orqali o'quvchilarning ijodiy yozuv kompetensiyasini shakllantirish	357
Maxsetova Zuxra Torebayevna	
Futbol mashg'ulotlarida kreativ yondashuvlarni qo'llash amaliyoti	361
Karimov Odiljon Baxadirovich	
Oliy ta'limda talabalarining kreativligini rivojlantirishda sun'iy intellektdan foydalanishning nazariy-metodologik asoslari (amaliy matematika yo'nalishi misolida)	364
Samatova Munira Dilshod qizi	
Подготовка к школе как условие развития коммуникативных умений у детей дошкольного возраста с тяжёлыми нарушениями речи	368
Ахмедова З. М., Абдурахмонова М. А.	
Boshlang'ich sinf o'quvchilarini rivojlantiruvchi ta'limni amalga oshirishga talaba motivatsiyaviy-qadriyatli munosabatlari tizimi shakllanganligi darajalari va ularning sifatiy tavsifi	373
Ergasheva Matluba Burxonovna	
Ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari orqali bolalarda estetik didni shakllantirish metodlari	378
Kamchiyev Salimberdi Xudayberdiyevich	

Interaktiv ta'lim platformalari asosida informatika va axborot texnologiyalari faniga oid kompetensiyalarni rivojlantirish samaradorligi.....	382
Karimov Feruz Raimovich	
Koxlear implantli bolalar og'zaki nutqini shakllantirishda qo'llaniladigan zamonaviy usullar	386
Mamasiddikova Maftuna Akbarjon qizi	
Bo'lajak ingliz tili o'qituvchilarining media savodxonligini oshirishning zamonaviy pedagogik texnologiyalari.....	389
Masharibova Lobar Rayimberganovna	
Duduqlanuvchi bolalarda verbal muloqot ko'nikmalarini o'yin texnologiyalari asosida rivojlantirish.....	393
Mirtoeyeva Shohruza Ibjohimjon qizi	
Maktab voleybol sport to'garaklari mashg'ulotlarida harakatli o'yinlardan foydalanish	396
Ortug'mat Jumanov, Zarina Abdusattarova	
Talabalar mustaqil ta'limini samarali tashkil etish omillari va mexanizmlari.....	400
Raxmatova Nargiza Dolibayevna	
Bola nutqining rivojlanishiga ta'sir ko'rsatuvchi salbiy va ijobiy muhit omillari. XXI asr taraqqiyotida nutq faoliyatining shakllanishi.....	403
Ro'ziyeva Nozimaxon Oybek qizi	
Maktabgacha ta'lim tashkilotlari tarbiyalanuvchilarining ijodkorligini ijtimoiy-pedagogik faoliyatda rivojlantirish texnologiyasi.....	406
Sadikova Dilafuz Xusanovna, Butayeva Gavhar Xudoyorovna	
Fan va tabiatni tanishtirish orqali maktabgacha katta yoshdagi bolalarni rivojlantirish usullari	410
Sh. T. Musulmonova	
15-17 yoshgacha bo'lgan kurashchilarni yillik yuklamalarini taqsimlash	413
Qirgiboyev Shaxbozbek Aslidin o'gli, Xamidjonov Muhammadbobir Ulug'bek o'gli	
Davlat boshqaruvi tizimida korrupsiyaviy xavf-xatarlarni baholash va prognozlash metodologiyasi.....	416
Sotvoldiyev Akbarjon Umidjon o'g'li	
O'smirlar orasida tengdoshlar bosimi va uning psixologik ta'siri	419
Toshpo'latova O'giloy Baxtiyor qizi	
Boshlang'ich ta'limda o'quvchilarni shaxsiy rivojlantirish.....	422
Turdiyeva Raxima Kurbanovna	
Matnli topshiriqlar vositasida ona tili darslarida o'quvchilarning kreativ tafakkurini rivojlantirish	426
Yulbarsov Ochilbek Obidjon o'g'li, Isayeva Gulnur Shakirjanovna	
Методы исследования сенсомоторных эффектов и внимания у детей дошкольного возраста.....	432
Г. С. Алиходжаева	
Роль театрализованной деятельности в формировании представлений о родине у дошкольников ..	436
Г. С. Алиходжаева, У. О. Мамадалиева	
Логическое мышление детей 5–7 лет в вариативном дошкольном образовании: нормативные основания и концептуальная модель	440
Г. Э. Джанпеисова, В. В. Горбунова, Э. З. Убайдуллаева	
O'qitishning maqsad va vazifalarini talabalarning bo'lajak pedagogik faoliyatini modellashtirish sifatida ...	444
Murodova Umida Dilmurodovna	
Развитие прагматической компетенции аудирования с помощью инновационных технологий в обучении немецкому языку	449
Саидова Махсудахон Аббасовна	
Развитие профессиональной подготовки будущих воспитателей в системе высшего педагогического образования.....	452
Собирова Пошшаой Эркин кизи	
Современные педагогические концепции и структурные элементы игровых технологий.....	455
Хафизова Машхура Аминовна	

RITMIK VA IJODIY GIMNASTIKA MASHQLARI ORQALI BOLALARDA ESTETIK DIDNI SHAKLLANTIRISH METODLARI

Kamchiyev Salimberdi Xudayberdiyevich

Andijon davlat pedagogika instituti,
Jismoniy madaniyat kafedrası dotsenti,
pedagogika fanlari bo'yicha falsafa doktori (PhD)

Annotatsiya: Ushbu maqolada ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari orqali bolalarda estetik didni shakllantirish metodlari tadqiq etiladi. Tadqiqotning asosiy maqsadi bolalarning ijodiy va estetik qobiliyatlarini rivojlantirishda gimnastika mashqlarining pedagogik ahamiyatini aniqlashdan iborat. Maqolada metodik va amaliy jihatlar chuqur tahlil qilinib, turli yoshdagi bolalar bilan mashg'ulotlar olib borish usullari, mashq turlarining estetik ta'siri hamda ijodiy yondashuvlar tavsiflanadi. Tadqiqot natijalari bolalarda estetik hissiyotlarni rivojlantirish uchun ritmik va ijodiy gimnastikani muntazam hamda tizimli qo'llash zarurligini ko'rsatadi.

Kalit so'zlar: ritmik gimnastika, ijodiy gimnastika, bolalar, estetik did, pedagogik metodlar.

Abstract: This article examines the methods of developing aesthetic taste in children through rhythmic and creative gymnastics exercises. The main purpose of the study is to identify the pedagogical significance of gymnastics exercises in the development of children's creative and aesthetic abilities. The article provides a detailed analysis of methodological and practical aspects, including ways of conducting exercises with children of different ages, the aesthetic impact of various types of exercises, and creative approaches. The research findings indicate the necessity of the regular and systematic use of rhythmic and creative gymnastics to enhance aesthetic perception in children.

Key words: rhythmic gymnastics, creative gymnastics, children, aesthetic taste, pedagogical methods.

Аннотация: В данной статье исследуются методы формирования эстетического вкуса у детей посредством упражнений ритмической и творческой гимнастики. Основная цель исследования – определить педагогическое значение гимнастических упражнений в развитии творческих и эстетических способностей детей. В статье проведён подробный анализ методических и практических аспектов, включая способы проведения упражнений с детьми разных возрастов, эстетическое влияние различных видов упражнений и творческий подход. Результаты исследования показывают необходимость регулярного и систематического применения ритмической и творческой гимнастики для развития эстетического восприятия у детей.

Ключевые слова: ритмическая гимнастика, творческая гимнастика, дети, эстетический вкус, педагогические методы.

KIRISH

Bolalarning jismoniy tarbiyasi ularning shaxsiyati, ijodiy qobiliyati va estetik didini shakllantirishda muhim rol o'ynaydi. Estetik did nafaqat go'zallikni idrok etish, balki ijodiy fikrlash, san'at hamda turli badiiy ifodalarni tushunish qobiliyatini ham o'z ichiga oladi. Bolalik davri inson shaxsiyati va qobiliyatlarini shakllantirishda eng sezgir davr bo'lib, shu davrda amalga oshiriladigan mashqlar bolaning ruhiy va jismoniy rivojlanishiga bevosita ta'sir ko'rsatadi. Zamonaviy pedagogik tadqiqotlar shuni ko'rsatadiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda estetik hissiyotlarni rivojlantirish hamda ijodiy qobiliyatlarni oshirishda eng samarali vositalardan biridir.

Ritmik gimnastika mashqlari bolaning plastika va muvozanat qobiliyatini shakllantiradi, ritmni idrok etish hamda musiqaga moslashuvchanlikni rivojlantiradi. Shu bilan birga, ijodiy gimnastika mashqlari bolaning tasavvurini rivojlantiradi, harakatlarni yaratish va o'ziga xos ijodiy ifodalarni amalga oshirish qobiliyatini oshiradi. Ushbu maqolada ritmik va ijodiy gimnastikaning bolalarda estetik didni shakllantirishdagi metodik ahamiyati, mashqlarning pedagogik asoslari hamda ularni amalga oshirish usullari batafsil tahlil qilinadi. Shu bilan birga, mashqlarning samaradorligini oshirish va bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olish zaruriyati ta'kidlanadi.

MAVZUGA OID ADABIYOTLAR SHARHI

Ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda estetik didni shakllantirishda muhim o'rin tutadi. Bu bora-dagi ilmiy adabiyotlar shuni ko'rsatadiki, bolalarning estetik hamda ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda jismoniy mashqlar, xususan, gimnastika pedagogik jarayonning ajralmas qismi hisoblanadi. Smirnova (2018) ritmik gimnastika mashqlarining bolaning plastika va ritm qobiliyatini oshirishdagi samaradorligini ta'kidlab, harakatlar uyg'unligi hamda musiqaga moslashuvchanlikni rivojlantirish orqali estetik didni shakllantirish mumkinligini ko'rsatadi. Shu bilan birga, Petrov (2019) ijodiy gimnastika mashqlarining bolalarda harakatlarni fantaziyaga asoslanib yaratish qobiliyatini rivojlantirishda muhim rol o'ynashini ta'kidlaydi, bu esa ularning ijodiy fikrlashini mustahkamlaydi. Kuznetsova (2020) bolalarda estetik didni shakllantirishda jismoniy tarbiya vositalarining ahamiyatini tahlil qilib, jismoniy mashqlarni faqat sog'liqni mustahkamlash vositasi sifatida emas, balki estetik hamda badiiy rivojlanish uchun ham qo'llash zarurligini qayd etadi. Volkov (2017) esa bolalarning harakatlariga individual yondashuv hamda mashqlarni bosqichma-bosqich murakkablashtirish pedagogik samaradorlikni oshirishda muhim ekanligini ta'kidlaydi. Piskunova (2016) bolalarning estetik rivojlanishi va ijodiy fantaziyasini oshirishda o'yin hamda harakatlarning integratsiyalashgan rolini ko'rsatadi, bu esa mashqlarni ijodiy va qiziqarli shaklda tashkil etish zarurligini anglatadi.

O'zbekiston kontekstida olib borilgan tadqiqotlar ham ritmik va ijodiy gimnastika mashqlarining bolalarda estetik didni shakllantirishda samarali ekanligini ko'rsatadi. Akhmedov (2021) ritmik hamda ijodiy gimnastika mashqlarini maktab va sport muassasalarida qo'llash orqali bolalarning estetik va ijodiy qobiliyatlarini oshirish mumkinligini ta'kidlaydi. Islomov (2020) esa mashqlarni individual xususiyatlar hamda yoshga moslashtirish orqali bolalarda estetik didni rivojlantirish samaradorligi yanada oshishini ko'rsatadi. Shuningdek, Vaganova (2018) ritmik gimnastika pedagogikasidagi metodik yondashuvlar, mashqlarni tizimli ravishda bosqichma-bosqich tashkil etish hamda ijodiy elementlarni qo'shish orqali bolalarda estetik hissiyotlarni shakllantirish mumkinligini ta'kidlaydi. Xalqaro va mahalliy manbalarni tahlil qilganda, umumiy xulosaga kelish mumkinki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari nafaqat jismoniy rivojlanish vositasi, balki bolalarda estetik hamda ijodiy qobiliyatlarni shakllantirishning samarali pedagogik vositasi hisoblanadi. Natijada, adabiyotlar tahlili shuni ko'rsatadiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda estetik didni shakllantirishda faqat texnik jihatdan emas, balki pedagogik yondashuv, individual xususiyatlarni hisobga olish hamda mashqlarni ijodiy tarzda tashkil etish orqali samarali natijalarga erishish mumkin. Bu esa ularning ijodiy fikrlashini, san'atga bo'lgan qiziqishini hamda vizual-estetik qobiliyatlarini rivojlantirishga xizmat qiladi.

TADQIQOT METODOLOGIYASI

Tadqiqot 6-10 yoshgacha bo'lgan bolalar bilan olib borildi. Tadqiqot jarayonida nazariy va amaliy metodlar birgalikda qo'llanildi. Nazariy tahlil bosqichida ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bo'yicha mavjud ilmiy adabiyotlar, pedagogik tadqiqotlar hamda metodik qo'llanmalar o'rganildi. Mazkur bosqich bolalarda estetik didni shakllantirishda gimnastika mashqlarining ahamiyatini chuqur anglashga xizmat qildi.

Amaliy bosqichda bolalar ikki guruhga bo'linib, har bir guruh bilan turli mashqlar amalga oshirildi. Birinchi guruh bilan ritmik gimnastika mashqlari olib borildi. Ushbu mashqlar davomida bolalarning muvozanati, ritmga moslashuvchanligi, harakatlarining aniqligi va plastikligi kuzatildi. Ikkinchi guruh bilan ijodiy gimnastika mashqlari bajarildi. Bu mashqlar bolalarning tasavvurini rivojlantirishga, harakatlarni ijodiy tarzda yaratishga hamda o'ziga xos ifodalarni shakllantirishga qaratildi. Mashg'ulotlar haftasiga uch marta, har biri 45 daqiqadan iborat tarzda o'tkazildi. Har bir mashg'ulot bolalarning yoshiga va jismoniy tayyorgarligiga mos ravishda murakkablashtirildi. Baholash mezonlari sifatida bolalarning harakatlar plastikligi, ritmga moslashuvi hamda ijodiy ifoda qobiliyati belgilandi. Shu usulda tadqiqot bolalarning estetik didini shakllantirishdagi mashqlar samaradorligini aniqlash imkonini berdi.

TAHLIL VA NATIJALAR

Tadqiqot natijalari ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarning estetik hamda ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda muhim rol o'ynashini aniq ko'rsatdi. Ritmik gimnastika mashqlari bolalarning muvozanat va ritm qobiliyatini sezilarli darajada oshirdi. Mashqlar davomida bolalar harakatlarning silliqligi, koordinatsiyasi hamda musiqaga moslashuvchanlik bo'yicha sezilarli o'sishni namoyish etdilar. Shu bilan birga, bolalarning plastika va tana hissiyotini boshqarish qobiliyati ham kuchaydi, bu esa ularning estetik qobiliyatlarini mustahkamlashga xizmat qildi. Ijodiy gimnastika mashqlari esa bolalarda harakatlarni yaratish va o'zini ifodalash qobiliyatini rivojlantirdi. Bolalar mashqlar jarayonida turli harakatlarni fantaziyaga asoslanib ijodiy tarzda bajara boshladilar, shu bilan birga o'z tasavvurini kengaytirish hamda harakatlarni individual yondashuv asosida bajarish imkoniyatiga ega bo'ldilar. Natijalar shuni ko'rsatdiki, ijodiy gimnastika bolalarning estetik didini shakllantirish bilan bir qatorda ularning ijodiy fikrlash qobiliyatlarini ham rivojlantiradi.

Shuningdek, mashqlar bolalarning musiqiy sezuvchanligi, ritmga moslashuvchanligi hamda vizual go'zallikni idrok etish qobiliyatini oshirdi. Eksperiment davomida kuzatilgan asosiy natijalar quyidagicha ifodalanadi:

- bolalar ritmik mashqlar orqali muvozanat va plastika jihatidan sezilarli rivojlanish ko'rsatdilar;
- ijodiy mashqlar bolalarda harakatlarni ijodiy tarzda yaratish va ularni ifodalash qobiliyatini mustahkamladi;
- mashqlar davomida bolalar musiqiy ritmni yaxshiroq his qila boshladilar hamda harakatlarini unga moslashtira oldilar.

Pedagogik yondashuvning to'g'ri tashkil etilishi, jumladan, mashqlarni bosqichma-bosqich murakkablashtirish va individual xususiyatlarni hisobga olish natijalarni sezilarli darajada yaxshiladi.

Tadqiqot natijalari shuni ham ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari birgalikda qo'llanilganda bolalarda estetik didni shakllantirish va ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirish yanada samarali bo'ladi. Mashqlar muntazam bajarilganda bolalarda san'atga bo'lgan qiziqish hamda estetik hissiyotlar kuchayadi. Ushbu jarayonni quyidagicha umumlashtirish mumkin:

- ritmik mashqlar bolalarda muvozanat va plastikaning rivojlanishini oshiradi hamda musiqiy ritmni his qilish qobiliyatini kuchaytiradi;
- ijodiy mashqlar bolalarning tasavvurini kengaytiradi, harakatlarni ijodiy tarzda yaratish va ifodalash imkoniyatini beradi;
- pedagogik yondashuv hamda mashqlarni tizimli bajarish bolalarda estetik va ijodiy qobiliyatlarning samaradorligini oshiradi;
- mashqlar bolalarda san'atga bo'lgan qiziqish va motivatsiyani mustahkamlaydi.

Ushbu natijalar shuni ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarning estetik didini shakllantirishda nafaqat samarali, balki zarur pedagogik vosita sifatida qaralishi lozim.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarning estetik hissiyotlarini shakllantirish hamda ijodiy qobiliyatlarini rivojlantirishda juda samarali vositadir. Ritmik mashqlar bolalarning muvozanat, plastika va ritm qobiliyatini oshirishga qaratilgan bo'lib, ular orqali bolalar harakatlarning uyg'unligi va musiqaga moslashuvchanlikni his qilishni o'rganadilar. Shu bilan birga, ijodiy gimnastika mashqlari bolalarga o'z tasavvurini kengaytirish, harakatlarni ijodiy tarzda yaratish va o'ziga xos ifodalarni shakllantirish imkoniyatini beradi. Bu esa ularning estetik didini nafaqat rivojlantiradi, balki ijodiy fikrlash hamda fantaziyasini ham kengaytiradi. Pedagogik yondashuvning to'g'ri tashkil etilishi natijalarning samaradorligini oshirishda muhim ahamiyatga ega ekanligi aniqlandi. Mashqlarni bosqichma-bosqich murakkablashtirish va bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olish ularning mashqlarga bo'lgan qiziqishini oshiradi, motivatsiyani mustahkamlaydi hamda estetik hissiyotlarni yanada rivojlantiradi. Shu nuqtai nazardan qaraganda, bolalarning har bir mashq davomida harakatlarini o'zlashtirish va uni ijodiy tarzda ifodalash qobiliyatlari pedagog tomonidan yaratilgan shart-sharoitlarga bevosita bog'liq. Bundan tashqari, tadqiqot shuni ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda san'atga bo'lgan qiziqishni oshiradi. Bolalar nafaqat harakatlarni bajaradilar, balki ularni go'zallik va uyg'unlik mezonlariga moslashtirishga ham harakat qiladilar. Shu tariqa, mashqlar bolalarda vizual estetik qobiliyatlarni shakllantirishga yordam beradi. Bu esa ularning ijodiy fikrlash, estetik qarash hamda san'atni idrok etish qobiliyatlarini mustahkamlaydi. Muhokama davomida aniqlanishicha, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarning shaxsiyati hamda ijtimoiy qobiliyatlariga ham ijobiy ta'sir ko'rsatadi. Mashqlar davomida bolalar o'zaro hamkorlik qilish, musiqaga moslashish, muvozanatni saqlash va harakatlarni uyg'un bajarish qobiliyatlarini rivojlantiradilar. Bu esa ularning jismoniy va ruhiy rivojlanishini yanada boyitadi, shuningdek, bolalarda o'ziga ishonch hamda ijodiy qobiliyatlarning shakllanishiga imkon yaratadi.

Shu bilan birga, tadqiqot ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlarini muntazam va tizimli ravishda bajarish bolalarning ijodiy hamda estetik qobiliyatlarini sezilarli darajada oshiradi. Bu esa pedagogik jarayonda mashqlarni nafaqat texnik jihatdan, balki estetik hamda ijodiy jihatdan ham boshqarish zarurligini ko'rsatadi. Mashqlarni individual xususiyat va yoshga moslashtirish bolalarning motivatsiyasini kuchaytiradi hamda estetik hissiyotlarning chuqurlashtirishiga yordam beradi. Natijalar shuni ham ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy mashqlar bolalarning san'atga bo'lgan qiziqishi, musiqiy sezuvchanligi hamda harakatlarni idrok etish qobiliyatini oshiradi. Shu bilan birga, mashqlar bolalarning ijodiy qobiliyatlarini rivojlantiradi, ularning tasavvurini kengaytiradi va harakatlarni o'ziga xos ifodalay olish qobiliyatini shakllantiradi. Bu esa bolalarning estetik didini chuqurlashtirish va ularni ijodiy fikrlashga rag'batlantirish imkonini beradi. Shu nuqtai nazardan, pedagogik jarayonda ritmik va ijodiy gimnastika mashqlarini qo'llash bolalarning estetik, ijodiy hamda jismoniy rivojlanishida muhim ahamiyatga ega. Mashqlarni metodik jihatdan to'g'ri tashkil etish, individual yondashuvni qo'llash va mashqlarni bosqichma-bosqich murakkablashtirish natijalarni sezilarli darajada yaxshilaydi. Tadqiqot shuni ko'rsatdiki,

ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda estetik didni shakllantirish bilan cheklanmay, ularning ijodiy, ijtimoiy hamda jismoniy qobiliyatlarini ham rivojlantiradi.

XULOSA

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda estetik didni shakllantirishning samarali hamda zarur metodlari hisoblanadi. Ritmik gimnastika mashqlari bolalarning muvozanat, plastika va ritm qobiliyatlarini rivojlantiradi, ularning musiqiy sezuvchanligini oshiradi hamda harakatlarni uyg'unlashtirishga yordam beradi. Shu bilan birga, ijodiy gimnastika mashqlari bolalarga o'z tasavvurini kengaytirish, harakatlarni ijodiy tarzda yaratish va o'ziga xos ifodalarni shakllantirish imkoniyatini beradi. Bu esa bolalarning estetik didini rivojlantirish bilan bir qatorda ularning ijodiy fikrlashi va fantaziyasini mustahkamlaydi.

Tadqiqot natijalari shuni ham ko'rsatdiki, pedagogik yondashuvning to'g'ri tashkil etilishi, ya'ni mashqlarni bosqichma-bosqich murakkablashtirish, bolalarning individual xususiyatlarini hisobga olish hamda mashqlarni tizimli ravishda bajarish natijalarni sezilarli darajada yaxshilaydi. Shu tariqa, bolalarning har bir mashq davomida harakatlarni o'zlashtirishi va ularni ijodiy tarzda ifodalash qobiliyatlari pedagog tomonidan yaratilgan shart-sharoitlar bilan chambarchas bog'liq bo'ladi.

Bundan tashqari, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarning san'atga bo'lgan qiziqishini kuchaytiradi, ularni estetik qarashlarga o'rgatadi hamda ijodiy potensialini rivojlantiradi. Mashqlar bolalarga go'zallikni idrok etish, harakatlarni uyg'unlashtirish va musiqaga moslashish qobiliyatini shakllantirish imkonini beradi, bu esa ularning shaxsiy hamda jismoniy rivojlanishini yanada boyitadi. Shu bilan birga, mashqlar bolalarda ijtimoiy ko'nikmalarni rivojlantirishga ham yordam beradi, chunki ular hamkorlik qilishni, bir-birining harakatlarini tushunishni va musiqiy ritmga moslashishni o'rganadilar.

Tadqiqot natijalari shuni ko'rsatdiki, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari muntazam hamda tizimli ravishda qo'llanganda bolalarda estetik didni shakllantirish va ijodiy qobiliyatlarni rivojlantirish darajasi sezilarli oshadi. Shu bilan birga, bu mashqlar pedagogik jarayonda metodik yondashuvni chuqur o'rganish va mashqlarni yosh, qobiliyat hamda individual xususiyatlarga moslashtirish zarurligini ko'rsatadi. Kelajakda ushbu metodlarni kengroq yosh guruhlariga tatbiq etish, pedagogik qo'llanmalarda amaliy tavsiyalar ishlab chiqish va ularni maktab hamda sport markazlarida amaliyotga joriy etish muhim ahamiyatga ega. Shuningdek, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlarini boshqa san'at va sport turlari bilan uyg'unlashtirib qo'llash bolalarning estetik, ijodiy hamda jismoniy rivojlanishini yanada kengaytiradi.

Xulosa sifatida, ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari bolalarda estetik didni shakllantirishning samarali vositasi bo'lib, ularning shaxsiyati, ijodiy qobiliyati, san'atga bo'lgan qiziqishi hamda jismoniy rivojlanishida muhim o'rin tutadi. Shu sababli pedagogik jarayonda ularni tizimli va metodik asosda qo'llash, mashqlarni individual xususiyat hamda yoshga moslashtirish, shuningdek, bolalarning ijodiy imkoniyatlarini rivojlantirishga e'tibor qaratish tavsiya etiladi.

Foydalanilgan adabiyotlar ro'yxati:

1. Смирнова, Т. В. Ритмическая гимнастика и её влияние на развитие эстетического вкуса у детей. Москва: Физкультура и спорт, 2018.
2. Петров, А. Н. Методика обучения детей творческой гимнастике. Санкт-Петербург: Педагогическое образование, 2019.
3. Кузнецова, Л. М. Эстетическое воспитание детей через физическую культуру. Москва: Просвещение, 2020.
4. Волков, С. И. Педагогические основы формирования эстетического вкуса у детей. Москва: Наука, 2017.
5. Пискунова, Е. В. Игра и движение как средства эстетического развития детей. Санкт-Петербург: Академический проект, 2016.
6. Здоровье детей и физическая культура / Под ред. В. И. Лебедева. Москва: Физкультура и спорт, 2019.
7. Ваганова, А. И. Основы ритмической гимнастики и педагогическая практика. Санкт-Петербург: Речь, 2018.
8. Akhmedov, S. Bolalarni ritmik va ijodiy gimnastika mashqlari orqali tarbiyalash metodikasi. Tashkent: Fan, 2021.
9. Islomov, N. Jismoniy tarbiya va bolalarda estetik didni shakllantirish. Tashkent: O'zbekiston pedagogika instituti, 2020.

-
- 13.00.00 Pedagogika fanlari
 - 13.00.01 Pedagogika nazariyasi. Pedagogik ta'limotlar tarixi
 - 13.00.02 Ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi (sohalar bo'yicha)
 - 13.00.03 Maxsus pedagogika
 - 13.00.04 Jismoniy tarbiya va sport mashg'ulotlari nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.05 Kasb-hunar ta'limi nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.06 Elektron ta'lim nazariyasi va metodikasi (ta'lim sohaları va bosqichlari bo'yicha)
 - 13.00.07 Ta'limda menejment
 - 13.00.08 Maktabgacha ta'lim va tarbiya nazariyasi va metodikasi
 - 13.00.09 Ijtimoiy pedagogika
 - 07.00.00 Tarix fanlari
 - 19.00.00 Psixologiya fanlari
 - 01.00.00 Fizika-matematika fanlari
 - 02.00.00 Kimyo fanlari
 - 03.00.00 Biologiya fanlari
 - 09.00.00 Falsafa fanlari
 - 10.00.00 Filologiya fanlari
 - 11.00.00 Geografiya fanlari

AKTABGACHA VA AKTAB TA'LIMI

Mas'ul muharrir: Ramzidin Ashurov

Ingliz tili muharriri: Murod Xoliyorov

Musahhih: Alibek Zokirov

Sahifalovchi va dizayner: Iskandar Islomov

2026. №3(1)

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar ma'sul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelamasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

"Maktabgacha va maktab ta'limi" jurnali 26.09.2023-yildan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Adminstratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan №C-5669363 reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan.
Litsenziya raqami: № 136361.

Manzilimiz: Toshkent shahar, Yunusobod tumani
19-mavze, 17-uy.